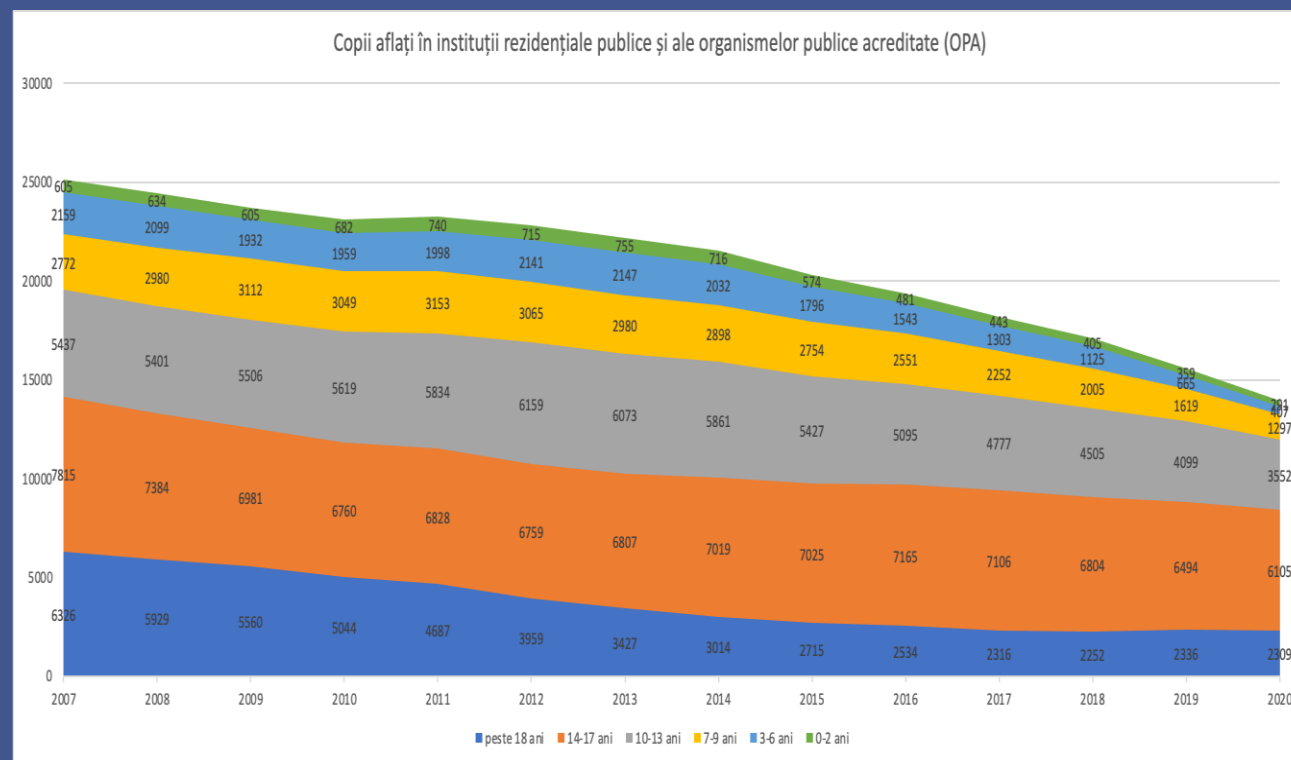

Copii aflați în instituții rezidențiale

- În sistemul public, cele mai importante reduceri ale serviciilor au fost pentru centrele de plasament modulate, și centrele de primire în regim de urgență, în vreme ce numărul apartamentelor, căsuțelor de tip familial și centrelor maternale a crescut. În cazul organismelor private acreditate, căsuțele de tip familial rămân serviciul cu ponderea cea mai importantă în 2020, de altfel, cu cea mai mică reducere a numărului față de 2014, în vreme ce numărul apartamentelor, centrelor de plasament clasice, centrelor de plasament modulate a scăzut cel mai mult.
- Scăderea numărului de instituții rezidențiale publice și private urmează trendul descendent al numărului de copii instituționalizați. În 2020, totalul copiilor din instituțiile rezidențiale, publice și private, reprezenta cu puțin sub 2/3 din numărul acestora din 2014, reducerea fiind mai accentuată în sistemul public decât în cel privat.
- Cea mai mică reducere a numărului de copii instituționalizați se constată, atât în instituțiile publice cât și private, la grupele de vârstă 14-17 ani și la cei de peste 18 ani, dar și la grupa de vârstă 10-13 ani, doar în cazul instituțiilor private.

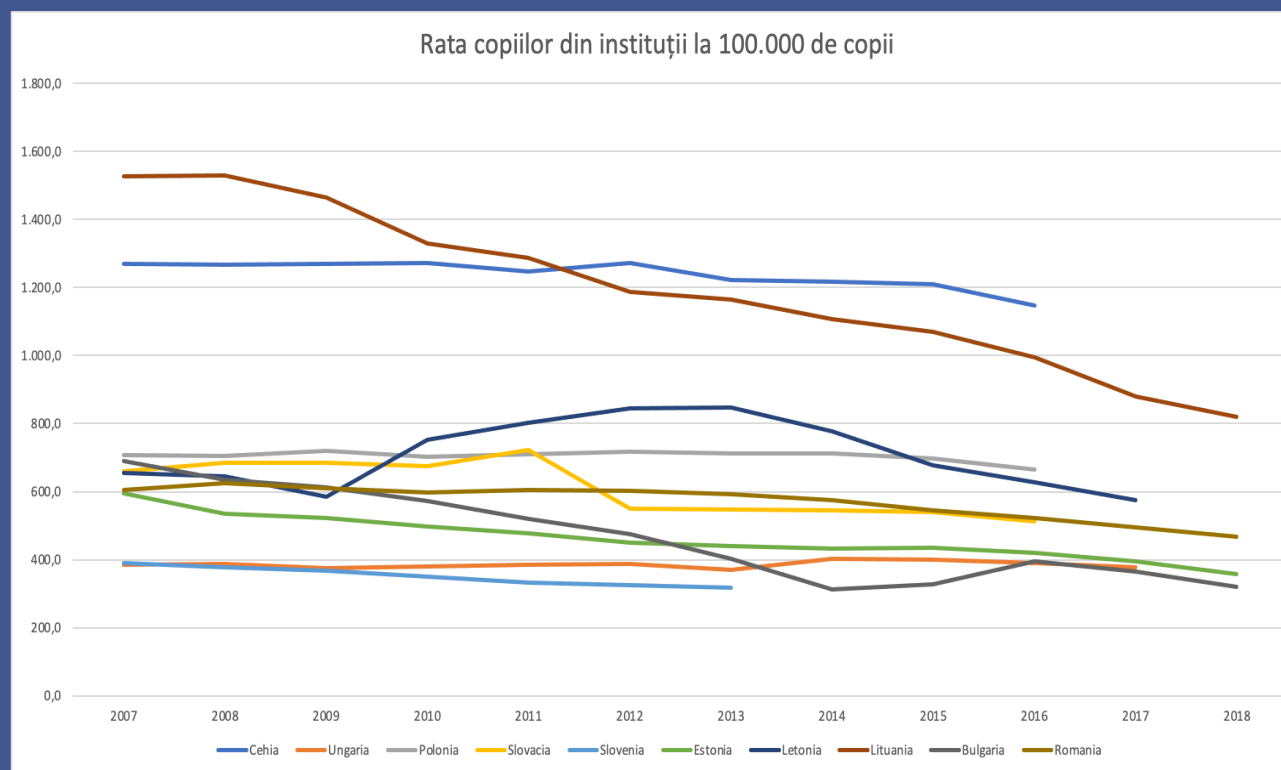
În 2020, numărul total al serviciilor rezidențiale era de 1410, din care 1102 servicii rezidențiale publice și 308 în subordinea organismelor private acreditate. Numărul total al acestor servicii s-a redus ușor în perioada 2014-2020, de la 1513 la 1410 (-8%), mai accentuat în cazul celor aflate în subordine a organismelor private acreditate (-14%) față de sistemul public unde funcționau cu 4% mai puține servicii față de 2014.

Rata copiilor din instituții rezidențiale – România și țările din Europa Centrală și de Est

Țările din Europa Centrală și de Est au încă unele dintre cele mai ridicate rate ale copiilor instituționalizați, în pofida reducerii constante a numărului de instituții și, implicit, a numărului de copii instituționalizați după 1990.

- Reducerea numărului de copii din instituții din țările Europei Centrale și de Est, chiar dacă în ritm diferit, este rezultatul unor politici specifice care promovează forme alternative de protecție care asigură respectarea drepturilor fundamentale ale copilului.
- România înregistrează progrese semnificative în privința reducerii numărului de instituții rezidențiale și aplică o politică de descurajare a instituționalizării. De la 1 Ianuarie 2020, legislația din România interzice instituționalizarea copiilor în centrele de tip vechi, cu câteva excepții stabilite prin lege.
- Astfel, atât în sistemul public, cât și cel privat, se constată faptul că, în 2020, numărul total al copiilor în vârstă de până la 10 ani reprezenta abia o treime din numărul copiilor din aceeași categorie de vârstă din 2014, cea mai importantă scădere fiind observată pentru categoria 3-6 ani.

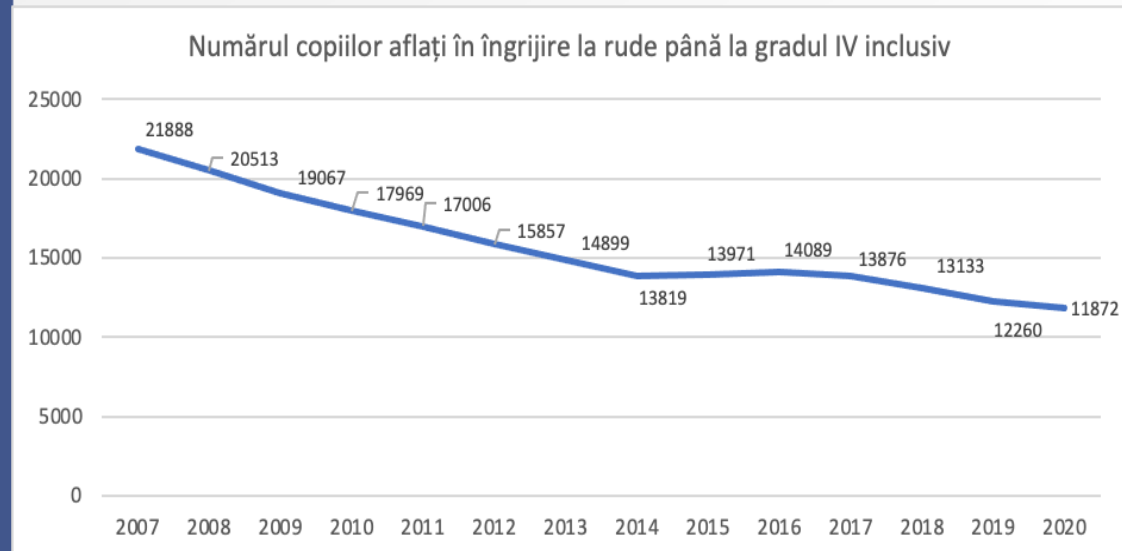

Copiii din sistemul de protecție specială aflați la rude până la gradul IV inclusiv

La finalul anului 2020, un număr de 48.031 copii se aflau în sistemul de protecție specială, din care 13961 în instituții de tip rezidențial, iar 34.070 în servicii de tip familial, care cuprind îngrijirea în asistență maternală, la rude de până la gradul IV sau la alte persoane și familii.

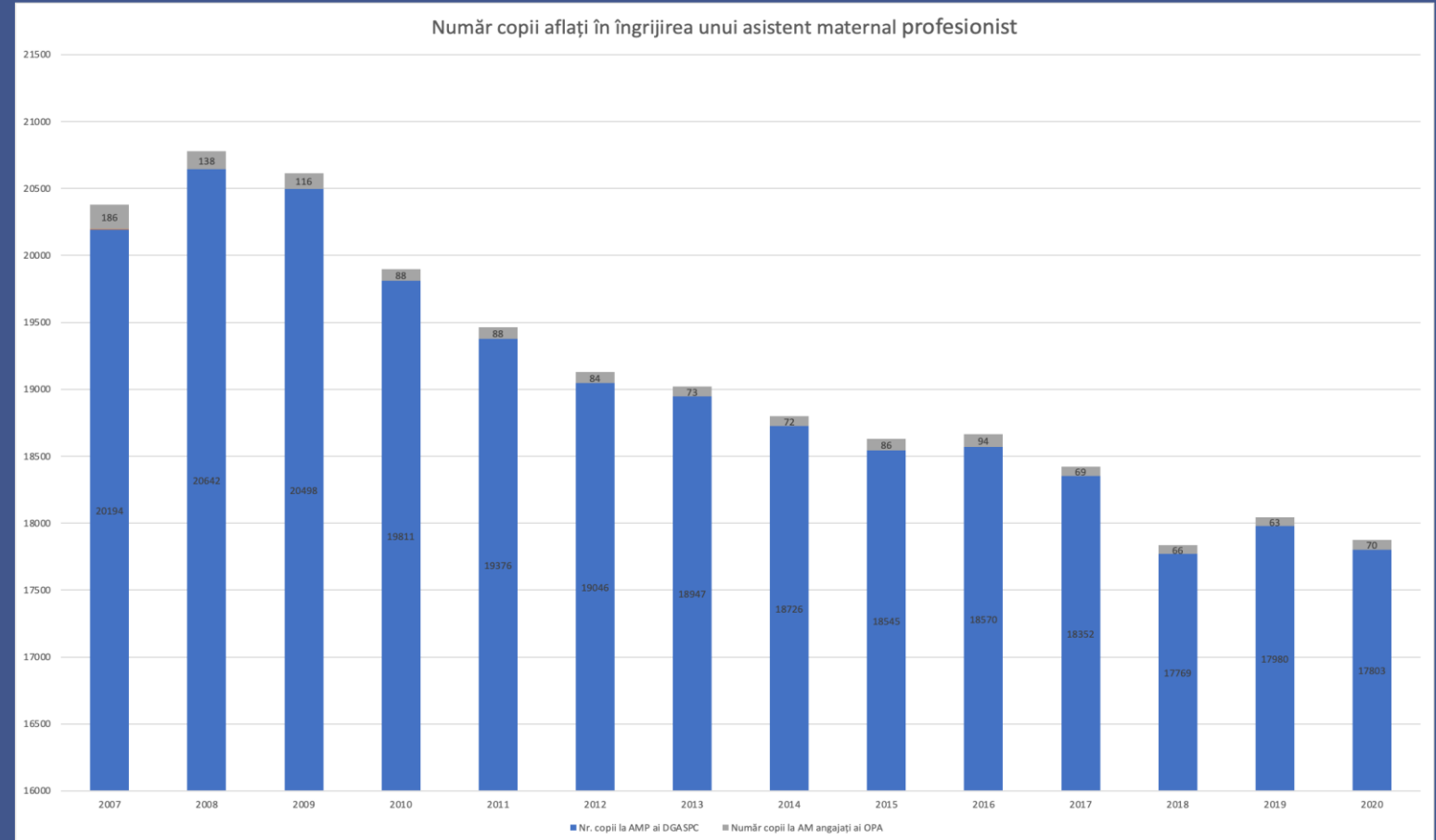
Copiii aflați în îngrijire la rude până la gradul IV reprezentau, în 2020, aproape 35% din totalul copiilor aflați în serviciile de tip familial

Față de 2007, numărul acestora a scăzut constant, în ultimii 7 ani contribuind cel mai mult la scăderea numărului total de copii în serviciile de tip familial, de la 36.638 în 2014, la 34.070 în 2020

Copii aflați în îngrijirea asistenților maternali profesioniști

- Asistentul maternal este profesionistul atestat care asigură, la domiciliul său, creșterea, îngrijirea și educarea copiilor pe care-i primește în încredințare sau plasament
- Asistența maternală este cea mai importantă formă de îngrijire de tip familial a copiilor din sistemul de protecție specială
- Numărul de copii aflați în îngrijirea asistenților maternali profesioniști (AM) se află în scădere începând cu anul 2008, pe fondul reducerii numărului total de copii aflați în sistemul de protecție specială.
- Cei mai mulți dintre copii se află în îngrijirea unui asistent maternal angajat al unui Direcții de Asistență Socială și Protecție a Copilului (DGASPC), un număr foarte redus fiind îngrijiți de asistenți maternali din coordonarea unui organism privat autorizat (OPA).

Situația copiilor părăsiți în unitățile sanitare

În anul 2020, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, a raportat cel mai mic număr de copii părăsiți în unitățile sanitare, din ultimii 10 ani.

Potrivit datelor statistice, copii care sunt părăsiți în unitățile sanitare de cele mai multe ori se întorc în familie sau, dacă acest lucru nu este posibil, sunt plasați la un asistent maternal profesionist.

Din 1 ianuarie 2019, plasamentul copilului care nu a împlinit vârsta de 7 ani poate fi dispus numai la familia extinsă, substitutivă sau la asistent maternal, plasamentul acestuia într-un serviciu de tip rezidențial fiind interzis.

Numărul copiilor părăsiți de părinții lor în unități sanitare în anul 2020, s-a redus cu 37% față de anul 2019.

Sursă: <http://andpdca.gov.ro/w/>

Conform statisticilor, anual sunt înregistrate diferențe între numărul copiilor părăsiți în maternități și în alte unități sanitare și numărul copiilor externați (în anul 2020, 2,5%, în anul 2019, 3,5%, în anul 2018, 5%, în anul 2017, 6%, în anul 2016, 5,5%, în anul 2015, 9,4%).

Numărul copiilor părăsiți în unitățile sanitare în perioada 2015-2020

An	Număr	Locul în care au fost părăsiți
2015	977	624 (părăsiți în maternități); 326 (părăsiți în pediatrie); 27 (părăsiți în alte secții).
2016	1000	714 (părăsiți în maternități); 268 (părăsiți în pediatrie); 18 (părăsiți în alte secții).
2017	804	573 (părăsiți în maternități); 187 (părăsiți în pediatrie); 44 (părăsiți în alte secții).
2018	751	520 (părăsiți în maternități); 205 (părăsiți în pediatrie); 26 (părăsiți în alte secții).
2019	683	527 (părăsiți în maternități); 139 (părăsiți în pediatrie); 17 (părăsiți în alte secții).
2020	431	325 (părăsiți în maternități); 93 (părăsiți în pediatrie); 13 (părăsiți în alte secții).

În anul 2020, 35% dintre copiii părăsiți s-au reîntors în familie, 53% au fost plasați la asistenți maternali, 5,7% au fost plasați la o familie /persoană, 3,3% au fost plasați într-un centru de tip rezidențial, 3% alte situații.

Situația cazurilor de abuz, neglijare, exploatare a copilului

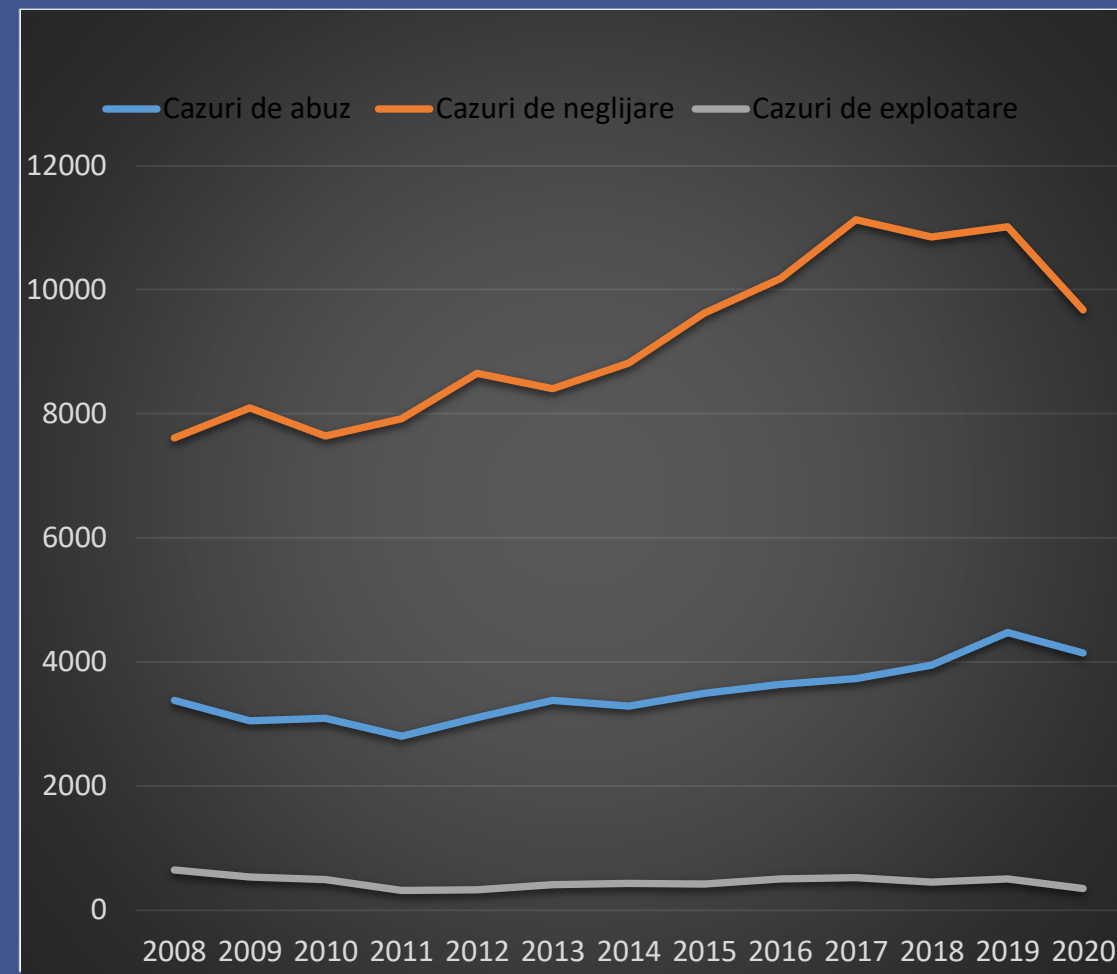
În anul 2020, conform statisticilor, un procent de 90,9% din cazurile de abuz, neglijare, exploatare s-au întâmplat în familia copilului - victimă. În același an, victimele abuzurilor sexuale și exploatărilor sexuale au fost un procent de 86% de sex feminin, iar victimele exploatărilor prin muncă și a exploatărilor pentru comiterea de infracțiuni au fost un procent de 61,7 % de sex masculin.

Copiii, victime ale abuzului, neglijării, exploatării, au beneficiat de servicii precum cele de reabilitare (consiliere psihologică, psihoterapie, alte terapii), servicii medicale, servicii educaționale (reintegrare școlară, orientare și pregătire profesională), consiliere / asistență juridică .

În ceea ce privește distribuția pe vârste, constatăm că în anul 2020, 62,86% dintre victimele abuzurilor fizice și 85,55 % dintre victimele abuzurilor sexuale au avut între 10 și 17ani, iar 41,66 % dintre victimele exploatării pentru comitere de infracțiuni au avut între 10 și 13 ani.

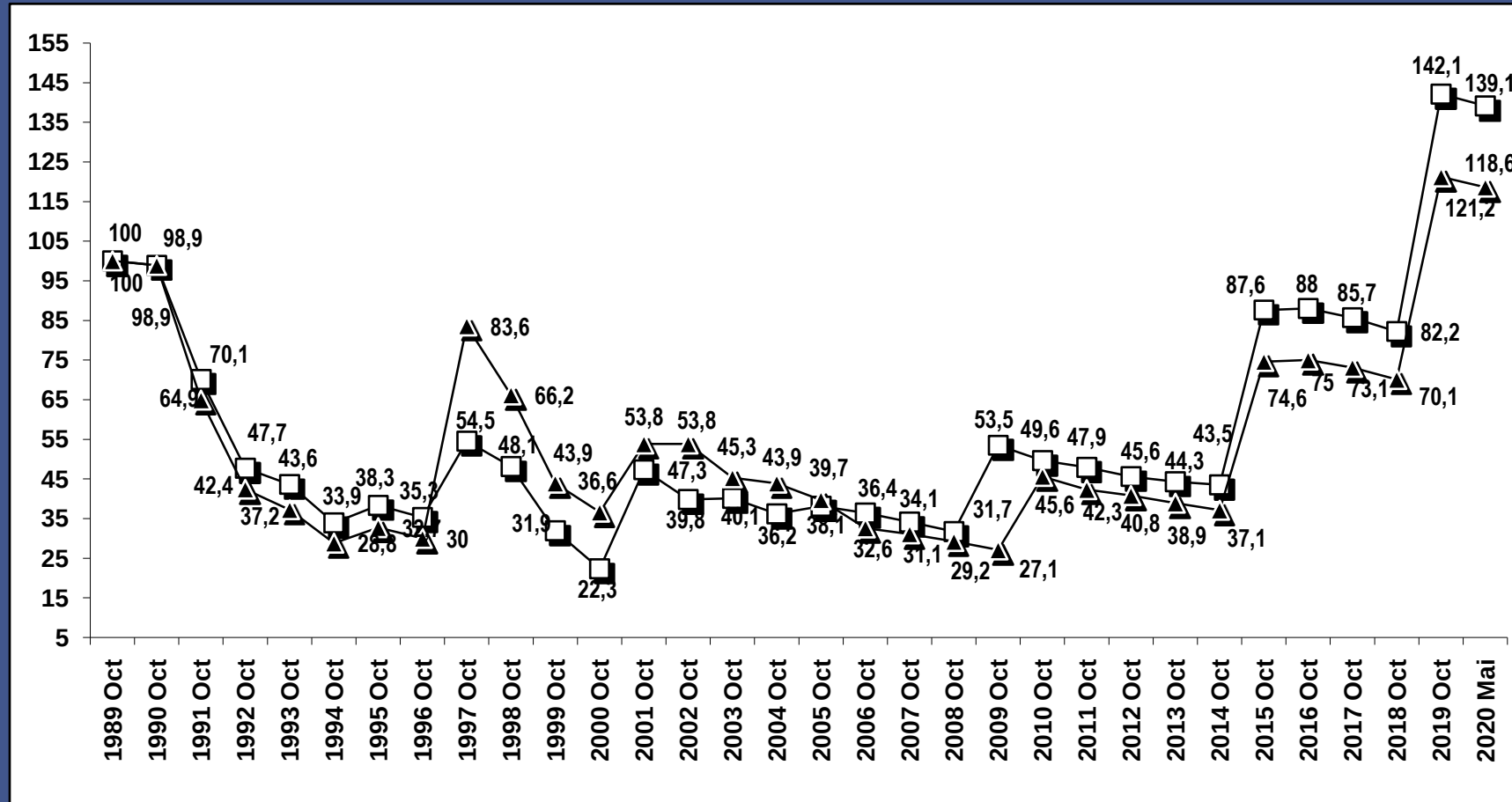
În anul 2020 un procent de 54,39 % din victimele situațiilor de abuz, neglijare, exploatare au provenit din mediul rural.

Sursă: <http://andpdca.gov.ro/w>

Dinamica alocațiilor primului și celui de al doilea copil, în perioada octombrie 1989 - mai 2020

Alocația copiilor a cunoscut o scădere a valorii indicatorului în patru etape succesive. Un prim val al scăderii puterii de cumpărare a fost perioada de timp: 1992 – 1996. Al doilea val se manifestă din 2000 până în 2009, punctul de minim fiind înregistrat în anul 2000, 22,3% alocația primului copil și 36,6% alocația celui de-al doilea copil. Al treilea val de scădere a fost perioada 2010-2014 în care alocația primului copil a ajuns la o putere de cumpărare de 37%, iar alocația celui de-al doilea copil de 43,5%. Al patrulea val de scădere s-a manifestat începând cu anul 2015 și până la sfârșitul intervalului de analiză 2020, când puterea de cumpărare atinge valori mai rezonabile, dar care reflectă o atenție destul de precară care se acordă copiilor în societatea românească.

Sursa de date: Valorile absolute în lei ale alocațiilor pentru primul și al doilea copil sunt preluate de pe site-ul Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

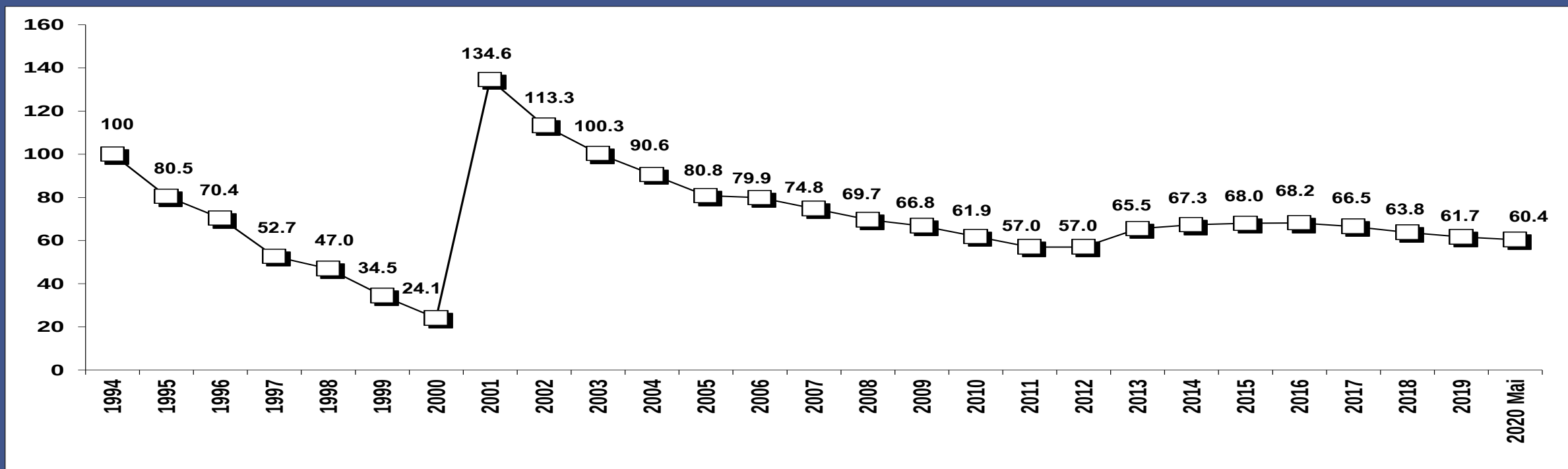
Proiect realizat cu sprijinul Guvernului României

Institutul de Cercetare
a Calității Vieții

Venitul minim garantat, în perioada octombrie 1994 - mai 2020

O persoană sau familie beneficiară de VMG are un deficit mare de venit pentru toate structurile familiale. Valoarea deficitului se poziționează în jurul valorii de 69-74%, în cazul valorii minimului de subzistență și de 75-79% în cazul valorii coșului minim decent.

Sursa de date: Valorile absolute în lei ale venitului minim garantat sunt preluate de pe site-ul Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

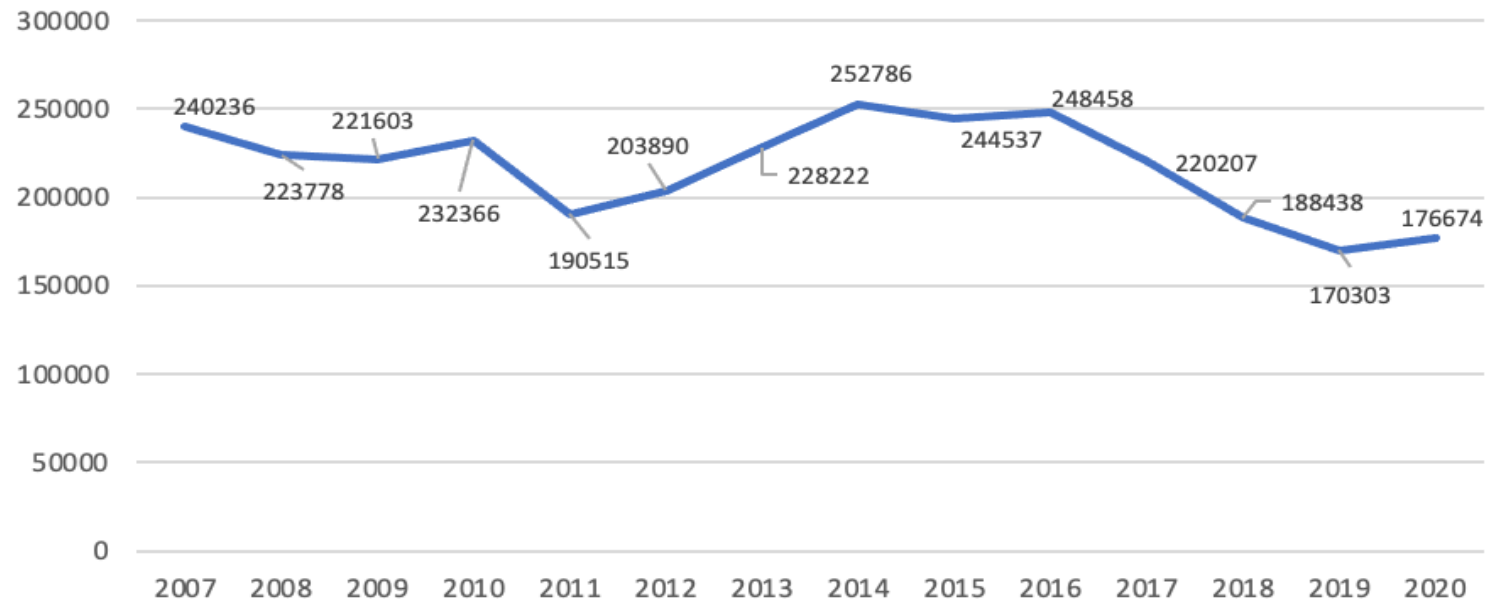
Beneficiarii de ajutor social

Numărul de beneficiari de ajutor social (persoane singure și familii) se află în scădere din 2015, însă distribuția beneficiarilor la nivel național rămâne foarte inegală: cei mai puțini beneficiari se află în București (241) și care, împreună cu Ilfov (1044), cumulează mai puțin de 10% din beneficiarii din județul Dolj (11.120), deși populația județului Dolj este de aproape 4 ori mai mică decât cea din București-Ilfov.

Ultima modificare a legii VMG, din 2018, a introdus o serie de măsuri pentru integrarea pe piața muncii a beneficiarilor de ajutor social și a avut ca rezultat imediat accentuarea reducerii numărului de beneficiari de ajutor social, de la 200.761 la 174.614 (-13,7%), scădere mai importantă în cazul familiilor cu două sau mai multe persoane. Dacă în cazul persoanelor singure reducerea a fost de 8,4%, pentru familiile cu două persoane scăderea a fost de 15,7%, pentru familiile cu trei persoane de 18%, pentru cele cu patru persoane de 18,6%, pentru familiile cu 5 persoane de 17,1%, iar pentru cele cu mai mult de 5 persoane de 19,5%.

Venitul minim garantat este o formă de suport care asigură, prin ajutorul social lunar, sprijin pentru persoanele singure sau familiile care au venituri sub pragurile stabilite prin lege. În 2021 acestea erau cuprinse între 142 lei pentru o persoană singură și 527 lei pentru o familie cu 5 membri, ajutorul social reprezentând diferența dintre veniturile pe care beneficiarul le obține și pragurile stabilite prin lege.

Număr beneficiari de ajutor social

Serviciile de asistență socială

23% din totalul serviciilor de asistență socială este reprezentat de serviciile rezidențiale pentru vârstnici și pentru copii.

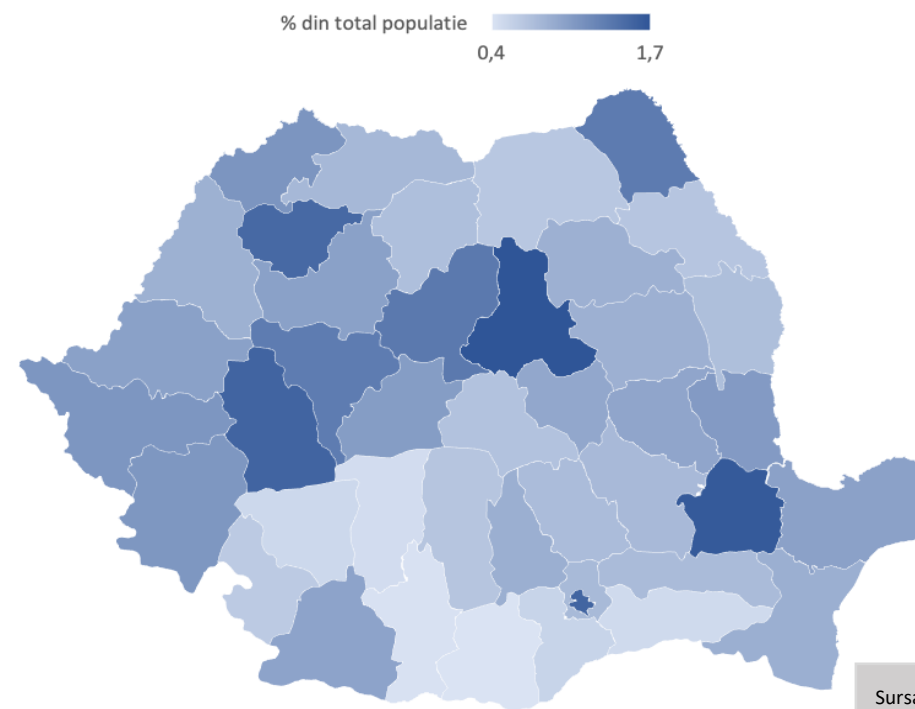
75% din servicii sunt oferite de furnizori care se află în mediul urban.

Distribuția serviciilor de asistență socială este inegală la nivel național:

- Municipiul București are o capacitate a serviciilor de asistență socială care o depășește pe cea cumulată a celor 14 județe cu cele mai puține servicii (Vrancea, Caraș Severin, Vaslui, Bistrița Năsăud, Ialomița, Tulcea, Covasna, Olt, Vâlcea, Gorj, Mehedinți, Giurgiu, Călărași și Teleorman).
- Municipiul București împreună cu alte 11 județe au jumătate din capacitatea serviciilor de asistență socială de la nivel național

Furnizorii de servicii, atât privați, cât și publici, aveau, în 2021, capacitatea de a asigura suport pentru 189.178 beneficiari (echivalentul a mai puțin de 1% din totalul populației rezidente).

Acoperirea cu servicii de asistență socială

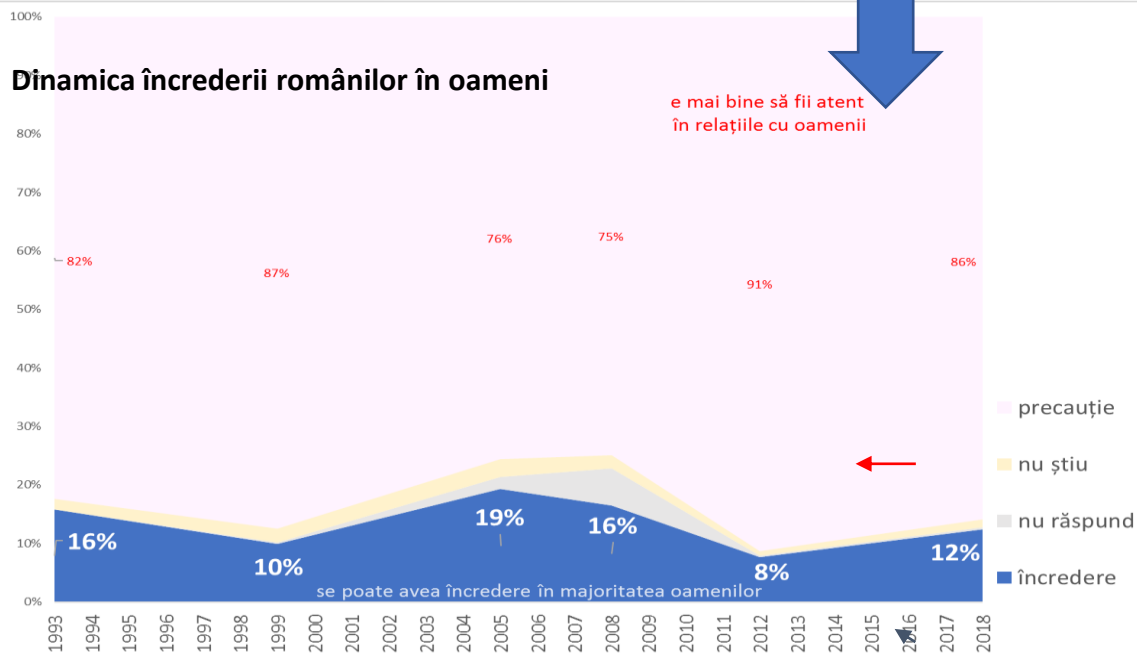

Încrederea în oameni

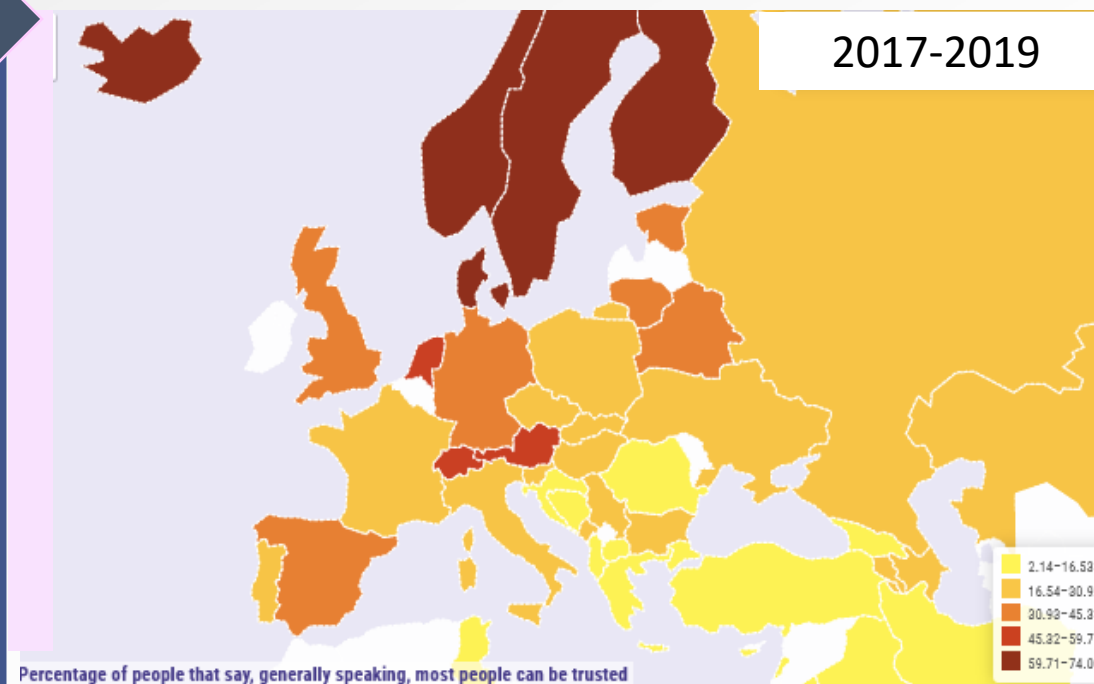
În 2018, 13% dintre români spuneau că au încredere în oameni, plasându-se în zona celor mai neîncredători europeni.

Încredea este mai ridicată în țările nordice (Suedia – 64%, Finlanda – 70%, Danemarca – 74% etc.), Moderată în vestul Europei continentale (Germania – 41%, Olanda – 60%, Franța – 30%), scăzând spre Sud (Italia – 27%, Spania – 42%, Portugalia – 17%) și spre Est (Bulgaria – 18%, Ungaria – 27%, Polonia – 25%, Cehia – 22%, Serbia – 17%).

România se menține în jurul nivelului observat de-a lungul ultimelor decenii, apropiat de vecinii noștri sudici și ușor mai ridicat decât în Grecia (8%), Bosnia (10%), Cipru (7%).

Ponderea celor ce cred că majoritatea oamenilor sunt de încredere

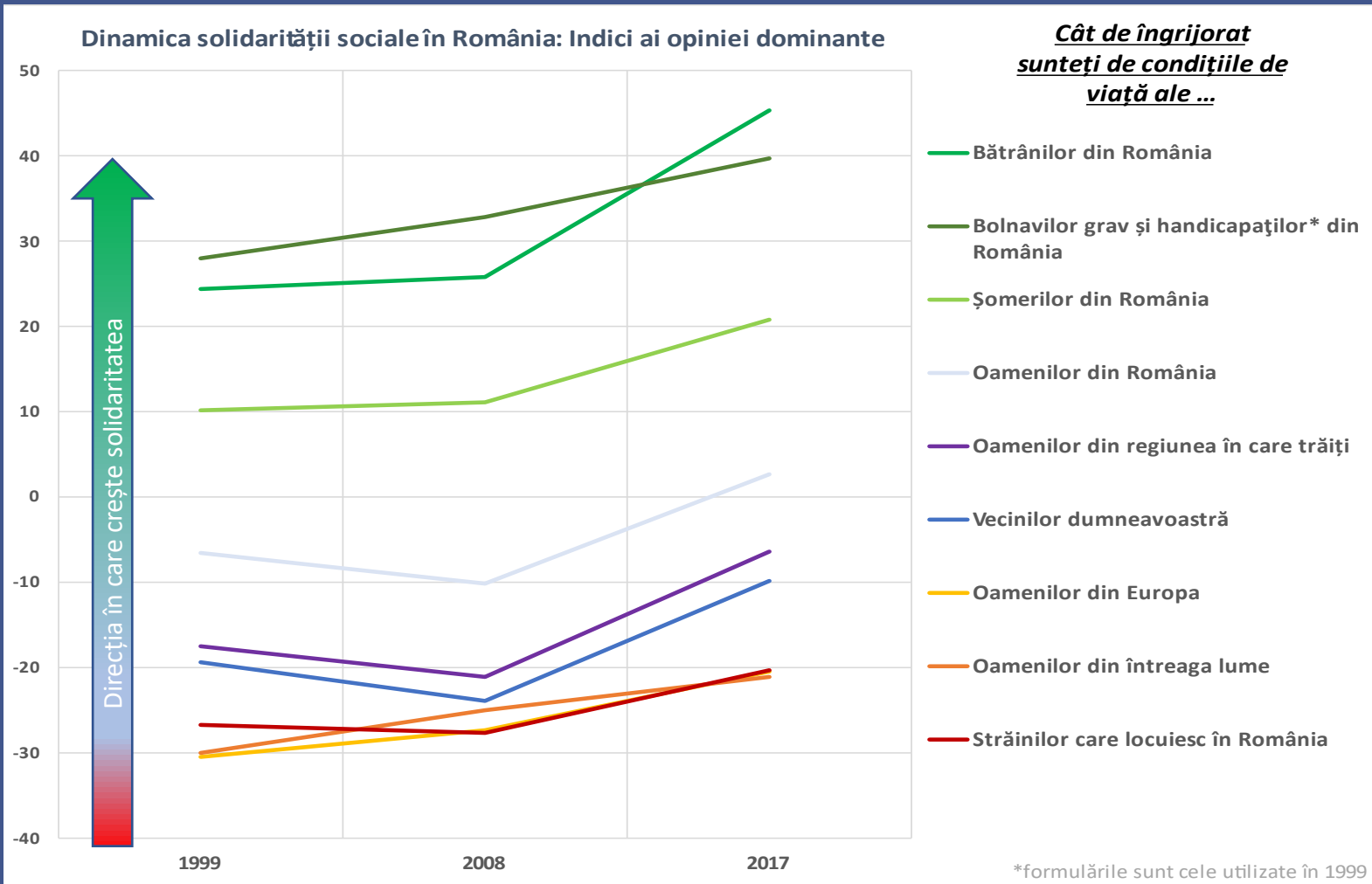

Sursa:

Atlas of European Values, <https://www.atlasofeuropeanvalues.eu/maptool.html>

Date rezultate din European Values Study și World Values Survey

Dinamica solidarității sociale (cât de solidari suntem cu ceilalți)

Românii sunt preocupați mai ales de soarta celor aflați în nevoie ...

... și mai degrabă neinteresăți de cei din afara României, inclusiv a imigranților veniți în România.

Trendurile de durată indică o ușoară creștere a solidarității.

Stagnarea de la finalul anilor 2000 se datorează cel mai probabil crizei economice globale.

Cifrele oglindesc o opțiune pentru un stat minimal al bunăstării

Trendurile sunt stabile în timp, dar este posibil să asistăm la o nouă stagnare datorată pandemiei.

Sursa: calcule proprii pe baza European Values Study, Romania.

Indicii Opiniei Dominante iau valori de la -100 la +100. Cu cât valoarea este mai mare, cu atât se manifestă mai multă solidaritate.

Proiect realizat cu sprijinul Guvernului României

Institutul de Cercetare
a Calității Vieții

Participare în asociații

Calitatea relațiilor interpersonale și dezvoltarea rețelelor sociale stau la baza funcționării eficiente a unei societăți democratice.

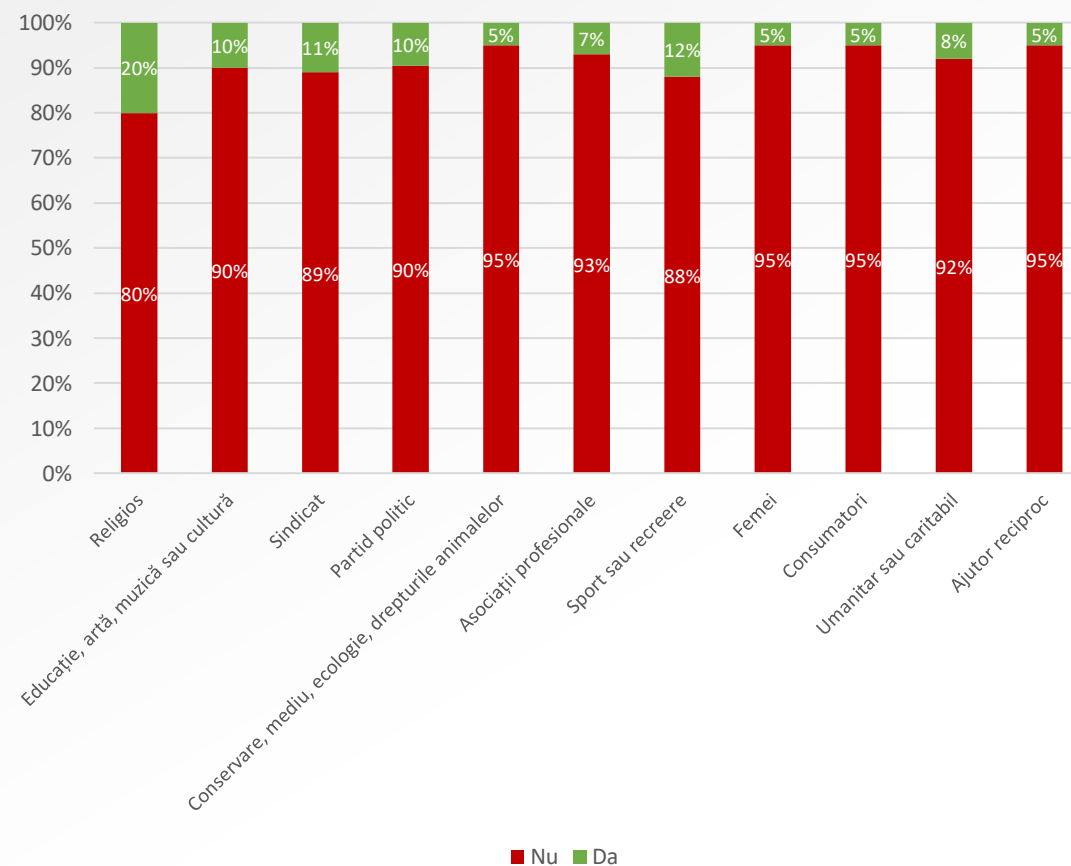
Acțiunile asociative caută întărirea sau extinderea unui domeniu specific în cadrul unor grupuri sau comunități similare sau eterogene.

Asociativitatea în România este foarte scăzută, cu excepția domeniului religios unde 20% dintre respondenți declară apartenența la o organizație de cult.

Calitatea de membru al unei asociații are și o dimensiune pasivă. De exemplu, peste jumătate dintre respondenții care declară apartenența la o asociație sportivă sau de recreere nu se implică în ele.

Implicarea scăzută în asociații are consecințe negative asupra capacității de mobilizare a resurselor, accesului la informații și crearea oportunităților pentru comunități excluse social.

Apartenența la organizații de tipul: (World Value Survey, 2018)

Lista infografice, autori și surse Secțiunea Protecția grupurilor vulnerabile și Participare socială

Nr.	Titlu infografic	Indicatori utilizați	Sursa datelor	Autori
S8.1	Copii aflați în instituții rezidențiale	Total copii în instituțiile de tip rezidențial	Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adoptii (ANDPDCA)	Daniel Arpinte
S8.2	Rata copiilor din instituții rezidențiale – România și țările din Europa Centrală și de Est	Rata copiilor din instituțiile de tip rezidențial la 100.000 copii	TransMonEE	Daniel Arpinte
S8.3	Copii din sistemul de protecție specială aflați la rude până la gradul IV inclusiv	Număr copii din sistemul de protecție specială aflați la rude până la gradul IV inclusiv	ANDPDCA	Daniel Arpinte
S8.4	Copii aflați în îngrijirea asistenților maternali profesioniști	Număr copii aflați în îngrijirea asistenților maternali profesioniști	ANDPDCA	Daniel Arpinte
S8.5	Situația copiilor părăsiți în unitățile sanitare	Dinamica numărului de copii în statistică anuală Procente înregistrate	ANDPDCA	Corina Drăgan
S8.6	Situația cazurilor de abuz, neglijare, exploatare a copilului	Dinamica numărului de copii în statistică anuală Procente înregistrate	ANDPDCA	Corina Drăgan
S8.7	Dinamica alocațiilor primului și celui de al doilea copil, în perioada octombrie 1989 - mai 2020	Valorile alocațiilor primului și celui de-al doilea copil (lei)	Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS)	Adina Mihăilescu și Iulian Aldea
S8.8	Venitul minim garantat, în perioada octombrie 1994 - mai 2020	Valorile venitului minim garantat (lei)	MMPS	Adina Mihăilescu și Iulian Aldea
S8.9	Beneficiarii de ajutor social	Număr de beneficiari de ajutor social Salariul mediu net	MMPS	Daniel Arpinte
S8.10	Servicii de asistență socială	Număr total de beneficiari ai serviciilor furnizorilor publici și privați de asistență socială Număr de locuri în instituțiile de asistență socială de tip rezidențial	MMPS	Daniel Arpinte

Nr.	Titlu infografic	Indicatori utilizați	Sursa datelor	Autori
	Participare socială			
S8.11	Încredere în oameni	Încredere în oameni	Atlas of European Values, European Values Study (EVS)	Bogdan Voicu
S8.12	Dinamica solidarității sociale	Cât de îngrijorat sunteți de condițiile de viață ale .....? Calculul propriu, Indicele Opiniei Dominante	European Values Study	Bogdan Voicu
S8.13	Participare în asociații	Participare în asociații	World Values Survey Romania, 2018	Eugen Glăvan